

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

sim si reliqua diuinæ vindictæ in blasphemos illos documenta percensuero: quare dimissis istiusmodi hominum portentis, ad fontem potius ac scaturiginem tanti mali inuestigandam cum Ecclesiaste pergamus.

SECTIO QUARTA.

ECCLESIASTES.

VERS. 6. Vbi multa sunt somnia, plurimæ sunt vanitates, ^a & sermones innumeri: tu verò Deum time.

^a Alij, & in
verbis mul-
tis:

METRICA PARAPHRASIS.

O! QVÆ somnia fingimus!
Quos fetus cerebri Numina dicimus,
Dum mens sensibus obsequens
Et numquam saturâ victa cupidine,
Culpis assimilat deos?
Quos vis seuâ iuuat, vulneraque & neces,
Iraque, & scelerum facies,
Et stagnis natitans sanguineis furor.
Mauortem ad superos vehunt,
Bellonaque litant thuricremis focis.
Queis tædis Paphis iecur
Inconcessa vorat flamma libidinis,
Bruti fulminis arbitrum
Post imbrem Danaës, sumptaque cornua,
Post & furta Caystria,
Subsessosque thoros Amphitryonios,
Diuorum indigetant patrem,
Stellantisque domus imperio euehant.

Quo-

Quorum faucibus insidet
Auri dira sitis, fetaque fraudibus;
Quos commercia detinent,
His Maia genitus Numen amabile.
Sic queis post Nemesis flagra
Contemptamque facem Tisiphones, scelus
Arcem pectoris occupat,
Inter peruigiles lampadas atheris,
Celi que excubias, Deum
Aut somnos residem carpere somniant,
Aut fulgentibus atrii
Æternos thyasos ducere siderum,
Securum quibus orbitis
Eversam Phaëthon præcipitet diem:
Quid fors peccet adultera,
Coniurata fidem fallere prosperis:
Quot fluctus agitent pios,
Dum contra zephyris evolvit suis
Successu impietas tumens.
Heu, quam vana animis stultitia insidet,
Insanum Iapeti genus!
Dum secreta sinu Numinis abdita
Exploras acie ingeni.
Sed nec dissimili est subdita calculo
Inconsulta loquacitas,
Quæ Numen solidâ pingit imagine
Quiduis enomere impotens.
Ah! ne te similis corripit furor,
Cælo quisquis amior,
Circumcide animum sollicito metu, &
Linguam stringe volubilem,
Cum menti Altitonans obijcitur, cui

Sub-

Submitunt famulas manus
 Stellantesque chori, raucaque fulmina:
 Qui terram imperio premit,
 Nutuque vndisonum Nerea temperat,
 Mundi que abdita permeans
 Obtutus radio transadigit fibras.
 Hic si nubigena face
 Linguae praeputis dicta piauerit,
 Numquam praeperae necis
 Deuotum laqueis expedies caput.

PROSA EXEGESIS.

CONCLVDENS hoc versu Ecclesiastes communica-
 tionem & quasi commercium hominum cum
 Deo, vanitatis eos, id est dementiae condemnat, qui in-
 consultam temeritate, secus atque oportet, de Deo sen-
 tiunt ac loquuntur: & portentosas illas stultasque
 de Deo deque eius providentia opiniones somniis com-
 parat: de quibus ad pleniorum huius loci tractatio-
 nem pauca dicenda sunt.

Cic. lib. 2.
 de Divinat.
 Somniorum
 considera-
 tio.

Variæ sunt apud antiquos de iis sententiae. Prota-
 goras omnia somnia vera esse putabat, quia homi-
 nem finem esse dicebat & mensuram rerum omnium,
 ac proinde unumquodque tale esse quale homini vide-
 retur, non sobrio tantum, sed etiam vinolento. Digna
 certe hoc stulto sententia, ut qui paulo ante tam frigide
 de Deo pronuntiabat, Essetne, an non esset, sibi non li-
 quere; nunc de somniis etiam vinolentorum constare
 sibi asserat vera esse omnia. Contra Xenophanes Colo-
 phonius & Epicurus omnibus somniis fidem detrahe-
 bant: quia si vera essent somnia, veras haberent causas
 effectrices, naturam & Deum: atqui, inquebant, natura
 est

Bulingerus
 li. 5. de Di-
 uinat. c. 1.